

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 3 juli 2017

444/2017

Lag

om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism, att främja avslöjande och utredning av sådan verksamhet och att effektivisera spårning och återtagande av brottsvinningen.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

- 1) i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) avsedda
 - a) auktoriserade tillsynsobjekt, med undantag för börser enligt 2 mom. 6 punkten och central-institutet för en sammanslutning enligt 11 punkten i samma moment,
 - b) filialer till utländska sammanslutningar som motsvarar auktoriserade tillsynsobjekt enligt underpunkt a,
 - c) representanter i Finland för utländska sammanslutningar som motsvarar auktoriserade tillsynsobjekt enligt underpunkt a, om sammanslutningen tillhandahåller tjänster i Finland utan att etablera filial,
- 2) finansiella institut som hör till samma finansiella företagsgrupp som ett kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen (610/2014),
- 3) sådana kontoförvaltare och sådana utländska som kontoförvaltare auktoriserade sammanslutningars verksamhetsställen i Finland som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012),
- 4) fysiska och juridiska personer enligt 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och registreringsskyldiga förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014),
- 5) försäkringsföreningar enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987),
- 6) försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling (570/2005) och i Finland etablerade filialer till utländska försäkringsförmedlare,
- 7) förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016),

8) sådana finländska kreditförmedlare och utländska kreditförmedlares filialer i Finland som avses i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom (852/2016),

9) penningsspelssammanslutningar enligt 11 § i lotterilagen (1047/2001),

10) penningsspelssammanslutningar enligt Ålands landskapslagstiftning,

11) revisorer enligt revisionslagen (1141/2015) när de utför lagstadgad revision enligt 1 kap. 1 § 1 mom. i den lagen,

12) advokater enligt lagen om advokater (496/1958) och på dem som biträder advokaterna, till den del det är fråga om att de handlar i en klients namn eller för en klients räkning vid finansiella transaktioner eller transaktioner avseende fast egendom eller att de i en klients namn deltar i planering eller genomförande av följande transaktioner:

a) köp eller försäljning av fastigheter eller affärsenheter,

b) förvaltning av klienters penningmedel, värdepapper eller andra tillgångar,

c) öppnande och förvaltning av bank-, spar- eller värdeandelskonton,

d) organisering av medel som behövs för bildande eller ledning av bolag eller för förvaltning av företag, eller

e) bildande och ledning av stiftelser, bolag och motsvarande sammanslutningar eller ansvar för deras verksamhet,

13) andra som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller juridiska tjänster, till den del det är fråga om att de handlar i en klients namn eller för en klients räkning vid finansiella transaktioner eller transaktioner avseende fast egendom eller att de i en klients namn deltar i planering eller genomförande av följande transaktioner:

a) köp och försäljning av fastigheter och affärsenheter,

b) förvaltning av klienters penningmedel, värdepapper och andra tillgångar,

c) öppnande och förvaltning av bank-, spar- och värdeandelskonton,

d) organisering av medel som behövs för bildande och ledning av bolag samt för förvaltning av företag, eller

e) bildande och ledning av stiftelser, bolag och motsvarande sammanslutningar eller ansvar för deras verksamhet,

14) företag som tillhandahåller finansiella tjänster,

15) näringsidkare som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (853/2016) när näringsidkaren förmedlar person-till-person-lån,

16) personer som affärs- eller yrkesmässigt tillhandahåller tjänster enligt 2 kap. 3 § 1–7 punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012),

17) pantlåneinrättningar enligt lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992),

18) fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler enligt lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler (1075/2000),

19) fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler enligt Ålands landskapslagstiftning,

20) innehavare av koncession för indrivningsverksamhet enligt 1 § 1 mom. i lagen om tillståndsplikt för indrivningsverksamhet (517/1999),

21) dem som tillhandahåller företagstjänster,

22) dem som affärs- eller yrkesmässigt huvudsakligen tillhandahåller skatterådgivningstjänster,

23) dem som affärs- eller yrkesmässigt utför bokföringsuppgifter enligt uppdrag,

24) dem som affärs- eller yrkesmässigt säljer eller förmedlar varor, till den del de konstant betalar eller får en betalning eller flera med varandra sammanhängande betalningar som sammanlagt uppgår till minst 10 000 euro.

Denna lags 3 och 4 kap. ska också tillämpas på näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaranmälningar och deltagaravgifter för penningsspel som tillhandahåller.

hålls av sådana penningsspelssammanslutningar som avses i 1 mom. 9 och 10 punkten, om penningsspelssammanslutningen till en sådan annan näringsidkare eller sammanslutning har överfört ansvaret för kundkontroll och rapporteringsskyldigheten. Denna lags 7 och 8 kap. ska, enligt vad som föreskrivs i respektive kapitel, tillämpas på tillsyn över de nämnda näringsidkarna och sammanslutningarna.

Denna lag ska tillämpas också när de medel som är föremål för en transaktion härrör från åtgärder som vidtagits inom en annan stats territorium.

Bestämmelser om skyldigheten för vissa sammanslutningar, föreningar, religionssamfund och stiftelser att upprätthålla information om sina verkliga förmånstagare finns i 6 kap.

3 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på ekonomisk verksamhet som bedrivs tillfälligt eller i mycket begränsad omfattning, när följande kriterier är uppfyllda:

- 1) verksamheten är obetydlig,
- 2) verksamheten utgör inte en persons huvudsakliga affärsverksamhet utan består av sidotjänster som direkt har samband med den, när sidotjänsternas andel av omsättningen under räkenskapsperioden uppgår till högst fem procent,
- 3) verksamheten bedrivs av en person som inte bedriver verksamhet enligt 2 § 1 mom. 1–23 punkten som sin huvudsakliga affärsverksamhet,
- 4) verksamheten avser den huvudsakliga affärsverksamhetens kunder och är inte allmänt tillgänglig för allmänheten,
- 5) verksamheten är inte penningförmedling enligt 1 § 2 mom. 5 punkten i lagen om betalningsinstitut.

Denna lag tillämpas inte på ett bolag när en person som sköter förvaltarregistreringen har införts i bolagets aktieägarförteckning i stället för aktieägaren, om bolagets värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012).

Denna lag tillämpas inte på verksamhet som gäller skötsel av uppdrag som utförs i egenskap av rättegångsbiträde eller rättegångsombud. Med sådana uppdrag avses i denna lag, utöver egentliga uppdrag i anslutning till en rättegång, också juridisk rådgivning som gäller en klients rättsliga ställning vid förundersökningen av ett brott eller i någon annan fas av behandlingen av ett ärende inför en rättegång samt inledande eller undvikande av rättegång.

Denna lag tillämpas inte på verksamhet som består i att tillhandahålla penningautomater för användning utanför kasinon.

Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om när ekonomisk verksamhet ska betraktas som obetydlig på det sätt som avses i 1 mom. 1 punkten.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *penningtvätt* verksamhet enligt 32 kap. 6–10 § i strafflagen (39/1889),
- 2) *finansiering av terrorism* verksamhet enligt 34 a kap. 5 och 5 a § i strafflagen,
- 3) *penningtvättsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG,

4) *förordningen om information om betalaren* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,

5) *rapporteringskyldiga* sammanslutningar och näringsidkare enligt 2 § 1 mom.,

6) *identifiering* utredning av en kunds identitet på grundval av uppgifter som kunden tillhandahållit,

7) *kontroll av identiteten* säkerställande av en kunds identitet utifrån handlingar och uppgifter från en tillförlitlig och oberoende källa,

8) *kreditinstitut* ett kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § i kreditinstitutslagen,

9) *utländsk trust* en trust enligt artikel 3.7 i penningtvättsdirektivet, dock inte sådana tillhandahållare av företagstjänster som avses i den punkten,

10) *tillhandahållare av företagstjänster* en sammanslutning eller näringsidkare som af-färsmässigt tillhandahåller tredje parter någon av följande tjänster:

a) bildande av en sammanslutning,

b) verkande som bolagsrättsligt ansvarig person eller ansvarig bolagsman eller i motsvarande ställning i andra juridiska personer,

c) tillhandahållande av säte, företagsadress, postadress eller andra motsvarande tjänster,

d) förvaltning i Finland av en i artikel 3.7 d i penningtvättsdirektivet avsedd utländsk klassisk trust eller liknande juridisk konstruktion,

e) skötande av förvaltarregistrering, när den som ska sköta registreringen har införts i aktieägarförteckningen för ett annat än ett publikt aktiebolag,

11) *person i politiskt utsatt ställning* en fysisk person som har eller har haft offentliga uppdrag som

a) statschef, regeringschef, minister, vice minister eller biträdande minister,

b) parlamentsledamot,

c) medlem av politiska partiers styrelser,

d) ledamot i en av de högsta domstolarna, i en konstitutionell domstol eller i ett motsvarande rättsorgan vars beslut endast undantagsvis kan överklagas,

e) ledamot i det högsta beslutande organ som granskar skötseln av en stats finanser och som motsvaras av revisionsrätten eller av statens revisionsverk,

f) ledamot i direktionen för en centralbank,

g) ambassadör eller chargé d'affaires,

h) minst sådan officer som hör till generalitetet i försvarsmakten,

i) medlem av ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i ett företag som är helt stat-sägt, eller

j) direktör, biträdande direktörer eller styrelseledamot i en internationell sammanslut-ning,

12) *familjemedlem till en person i politiskt utsatt ställning* hans eller hennes

a) make eller partner som enligt den nationella lagstiftningen i respektive land likställs med make,

b) barn och ett barns make eller partner enligt ovan, och

c) föräldrar,

13) *medarbetare till en person i politiskt utsatt ställning*

a) varje fysisk person om vilken det är känt att han eller hon är verklig samägare eller förmånstagare i en sammanslutning, näringsidkare eller annan juridisk konstruktion eller har andra nära affärsförbindelser med en person i politiskt utsatt ställning eller med en fa-miljemedlem till en sådan person, och

b) varje fysisk person som är verklig ensamägare till eller förmånstagare i en samman-slutning, näringsidkare eller annan juridisk konstruktion om vilken det är känt att den de facto har upprättats till förmån för en person i politiskt utsatt ställning eller för en famil-jemedlem till en sådan person,

14) *tillsynsmyndighet* en myndighet som avses i 7 kap. 1 § 1 mom.,

15) *europiska tillsynsmyndigheter* den europeiska bankmyndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG, den europeiska värdepappers- och marknadsmyndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG och den europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG,

16) *finansiellt institut*

- a) ett värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster,
- b) ett finländskt fondföretag enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om placeringsfonder (48/1999) och en finländsk förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- c) ett försäkringsföretag enligt 26 kap. 1 § 1 mom. 7 punkten i försäkringsbolagslagen (521/2008) när det bedriver livförsäkringsverksamhet,
- d) en försäkringsförmedlare enligt 3 § 3 punkten i lagen om försäkringsförmedling, om denne förmedlar livförsäkringar och andra investeringsrelaterade tjänster,
- e) inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerade filialer till finansiella institut som avses i a–d-punkten, oavsett om de finansiella instituten har hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller inte,

17) *företag som tillhandahåller finansiella tjänster* ett annat företag än en sammanslutning eller näringsidkare enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 1–8 punkten, när företaget bedriver en eller flera verksamheter enligt 5 kap. 1 § 1 mom. 2–11, 13 eller 14 punkten i kreditinstitutslagen, och i Finland etablerade filialer till företag som tillhandahåller finansiella tjänster,

18) *korrespondentförbindelse*

- a) tillhandahållande av banktjänster från en bank som korrespondent till en annan bank som motpart, inbegripet tillhandahållande av ett löpande konto eller annat passivkonto och till detta knutna tjänster, till exempel likviditetsförvaltning, internationella överföring av medel, checkavräkning, betalningsförmedlingskonton och valutatjänster,
- b) förbindelser mellan kreditinstitut och finansiella institut där liknande tjänster tillhandahålls av ett korrespondentinstitut eller motpartsinstitut, och inbegripet förbindelse som etablerats för värdepapperstransaktioner eller överföring av medel.

5 §

Verkliga förmånstagare i sammanslutningar

Med en sammanslutnings verkliga förmånstagare avses en fysisk person som ytterst

- 1) direkt eller indirekt äger mer än 25 procent av aktierna i den juridiska personen eller annars en motsvarande andel i den juridiska personen,
 - 2) direkt eller indirekt utnyttjar mer än 25 procent av rösträtten i den juridiska personen när detta röstetal är baserat på ägande, medlemskap, bolagsordningen, bolagsavtalet eller motsvarande stadgar, eller
 - 3) på annat sätt faktiskt utövar ett bestämmande inflytande i den juridiska personen.
- En indikation på direkt ägande är att den fysiska personen äger mer än 25 procent i den juridiska person som granskas.
- En indikation på indirekt ägande är att

1) en juridisk person i vilken en eller flera fysiska personer utövar självständig beslutanderätt äger mer än 25 procent eller innehar mer än 25 procent av rösträtten i den juridiska person som granskas, eller

2) en fysisk person eller en juridisk person, i vilken den fysiska personen utövar självständig beslutanderätt, på grund av ägande, medlemskap, bolagsordningen, bolagsavtalet eller motsvarande stadgar har rätt att utse eller entlediga en majoritet av ledamöterna i styrelsen för eller i ett jämförbart organ i den juridiska person som granskas.

Om en verklig förmånstagare inte kan identifieras eller om de villkor som anges i 1 mom. inte uppfylls ska som verklig förmånstagare betraktas styrelsen för eller ansvariga bolagsmän, verkställande direktören eller en person i motsvarande ställning i den juridiska person som granskas.

6 §

Verkliga förmånstagare i utländska trustar

Med en utländsk trusts verkliga förmånstagare avses en fysisk person som utövar faktiskt bestämmande inflytande i trusten och som är trustens

- 1) instiftare eller eventuellt av denne tillsatta beskyddare,
- 2) förvaltare, eller
- 3) förmånstagare.

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. betraktas som verkliga förmånstagare också andra fysiska personer som ytterst utövar bestämmande inflytande över en utländsk trust genom direkt eller indirekt ägande eller på något annat sätt.

7 §

Verkliga förmånstagare i föreningar, religionssamfund, stiftelser, bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag

Som verkliga förmånstagare i ideella föreningar enligt föreningslagen (503/1989) betraktas styrelsemedlemmar som är antecknade i föreningsregistret.

Som verkliga förmånstagare i religionssamfund enligt religionsfrihetslagen (453/2003) betraktas styrelsemedlemmar som är antecknade i registret över religionssamfund.

Som verkliga förmånstagare i stiftelser enligt stiftelselagen (487/2015) betraktas styrelseledamöter och förvaltningsrådsledamöter som är antecknade i stiftelseregistret.

Som verkliga förmånstagare i bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) betraktas styrelseledamöter som är antecknade i handelsregistret.

2 kap.

Riskbedömning

1 §

Nationell bedömning av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism

Inrikesministeriet samordnar den nationella bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism. I riskbedömningen ska de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som gäller i Finland identifieras och bedömas samt Europeiska kommissionens, nedan kallad *kommissionen*, bedömning på unionsnivå av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism beaktas. Den nationella riskbedömningen ska uppdateras regelbundet.

Syftet med riskbedömningen är att

- 1) specificera riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism inom olika sektorer,
 - 2) stödja och effektivisera bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism samt resursfördelningen,
 - 3) stödja olika sektorer när de upprättar enhetliga rutiner för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism,
 - 4) ge behöriga tillsynsmyndigheter, advokatföreningen och rapporteringsskyldiga information som stöd för riskbedömningen enligt 2 och 3 §.
- Inrikesministeriet ska offentliggöra en sammanfattning av riskbedömningen.

2 §

Övervakarspecifik riskbedömning

Den behöriga tillsynsmyndigheten och advokatföreningen ska göra en bedömning av riskerna för att penningtvätt och finansiering av terrorism bedrivs genom de rapporteringsskyldiga som omfattas av tillsynen (*övervakarspecifik riskbedömning*). Tillsynsmyndigheten och advokatföreningen ska när riskbedömningen görs beakta

- 1) kommissionens bedömning på unionsnivå av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism och de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som den anger,
- 2) den nationella riskbedömningen och de nationella risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som den anger,
- 3) de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förenade med rapporteringsskyldiga och deras kunder, produkter och tjänster inom den övervakade sektorn.

Den behöriga tillsynsmyndigheten och advokatföreningen ska vid planeringen av tillsynens omfattning och frekvens beakta sin riskbedömning, de undantag som tillåts inom en rapporteringsskyldigs verksamhet och riskerna inom respektive sektor enligt 1 mom. 3 punkten.

Den behöriga tillsynsmyndigheten och advokatföreningen ska uppdatera den övervakarspecifika riskbedömningen regelbundet eller när det i en rapporteringsskyldigs verksamhet förekommer sådana viktiga omständigheter eller förändringar som är relevanta för riskbedömningen.

Den behöriga tillsynsmyndigheten och advokatföreningen ska offentliggöra ett sammandrag av riskbedömningen.

3 §

Rapporteringsskyldigas riskbedömning

De rapporteringsskyldiga ska göra riskbedömningar för att kunna identifiera och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism. Riskbedömningarna ska uppdateras regelbundet. Bedömningarna och ändringar i dem ska utan obefogat dröjsmål ges in till den behöriga tillsynsmyndigheten eller advokatföreningen på begäran av dem.

Den rapporteringsskyldiga ska i riskbedömningen beakta arten, storleken och omfattningen av sin verksamhet. Den rapporteringsskyldiga ska med beaktande av dessa faktorer ha tillräckliga verksamhetsprinciper, förfaranden och kontroller för att minska och effektivt hantera riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism. Verksamhetsprinciperna, förfarandena och kontrollerna ska åtminstone omfatta

- 1) utveckling av interna verksamhetsprinciper, förfaranden och kontroller,
- 2) intern revision, om det är motiverat med tanke på arten och storleken av den rapporteringsskyldigas verksamhet.

Den rapporteringsskyldiga ska utarbeta de verksamhetsprinciper, förfaranden och kontroller som avses i 2 mom. samt följa och utveckla de åtgärder som anknyter till dem. Om

den rapporteringsskyldiga är en juridisk person, ska styrelsen, en ansvarig bolagsman eller någon annan person i motsvarande ställning som hör till den högsta ledningen godkänna de verksamhetsprinciper, förfaranden och kontroller som avses i 2 mom. samt följa och utveckla de åtgärder som anknyter till dem.

Det centralinstitut som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010) kan, med tillstånd av Finansinspektionen, upprätta en riskbedömning för medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen.

3 kap.

Kundkontroll

1 §

Kundkontroll och riskbaserad bedömning

En rapporteringsskyldig som inte kan vidta i detta kapitel föreskrivna åtgärder för kundkontroll får inte etablera kundförhållanden, genomföra transaktioner eller upprätthålla affärsförhållanden. En rapporteringsskyldig som är ett kreditinstitut får inte heller genomföra betalningstransaktioner via ett betalkonto om den inte kan vidta åtgärder för kundkontroll.

Den rapporteringsskyldiga ska vid bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i anknytning till kundförhållandet beakta de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förenade med kunder, länder och geografiska områden, produkter, tjänster och transaktioner samt distributionskanaler (*riskbaserad bedömning*).

De åtgärder för kundkontroll som anges i detta kapitel ska utifrån den riskbaserade bedömningen iakttas så länge kundförhållandet består.

De rapporteringsskyldiga ska kunna visa tillsynsmyndigheten eller den som ålagts att utöva tillsyn att deras metoder för kundkontroll och fortlöpande övervakning enligt denna lag är tillräckliga med avseende på risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

2 §

Kundidentifiering och kontroll av kundens identitet

De rapporteringsskyldiga ska identifiera sina kunder och kontrollera deras identitet vid etablering av ett fast kundförhållande. Dessutom ska den rapporteringsskyldiga identifiera sina kunder och kontrollera identiteten, om

1) en enskild transaktion eller flera sammanhängande transaktioner sammanlagt uppgår till minst 10 000 euro och kundförhållandet är tillfälligt eller om det är fråga om en sådan överföring av medel enligt artikel 3.9 i förordningen om information om betalaren som överstiger 1 000 euro,

2) en enskild transaktion eller flera sammanhängande transaktioner vid kontantförsäljning av varor sammanlagt uppgår till minst 10 000 euro och kundförhållandet är tillfälligt,

3) det är fråga om en tvivelaktig transaktion eller om den rapporteringsskyldiga misstänker att medel som ingår i transaktionen används för finansiering av terrorism eller för straffbart försök till detta, eller

4) den rapporteringsskyldiga misstänker att uppgifterna om en kund vars identitet tidigare har kontrollerats inte är tillförlitliga eller tillräckliga.

Med avvikelse från 1 mom. 1 och 2 punkten ska kunden vid penningspelsverksamhet identifieras och identiteten kontrolleras i samband med antingen satsningen eller vinstutbetalningen, eller i båda situationerna, om det belopp som spelaren satsar eller den vinst

som spelaren löser ut per gång eller som sammanhängande betalningar uppgår till sammanlagt minst 2 000 euro.

Om någon handlar för en kunds räkning (*representant*) ska den rapporteringsskyldiga också identifiera representanten och kontrollera dennas identitet samt förvissa sig om representantens rätt att företräda kunden.

En rapporteringsskyldig ska identifiera sin kund och kontrollera dennas identitet när kundförhållandet etableras eller senast innan kunden får bestämmanderätt över de medel eller annan egendom som ingår i transaktionen eller innan transaktionen har slutförts.

Om kunden ska identifieras och identiteten kontrolleras på grund av att det sammanlagda värdet av enskilda transaktioner i sådana fall som avses i 1 mom. 1 punkten är minst 10 000 euro eller en sådan överföring av medel som avses i artikel 3.9 i förordningen om information om betalaren överskrider 1 000 euro eller det sammanlagda värdet av enskilda transaktioner i sådana fall som avses i 1 mom. 2 punkten är minst 10 000 euro eller i sådana fall som avses i 2 mom. minst 2 000 euro, ska identiteten kontrolleras när den nämnda gränsen nås.

Bestämmelser om skyldigheten att identifiera och om kontroll av identiteten finns dessutom i förordningen om information om betalaren.

3 §

Uppgifter om kundkontroll och bevarande av uppgifterna

Den rapporteringsskyldiga ska bevara uppgifter om kundkontroll på ett tillförlitligt sätt i fem år från det att ett fast kundförhållande har upphört. När det är fråga om en tillfällig transaktion enligt 2 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller 2 mom. i den paragrafen ska uppgifter om kundkontroll bevaras i fem år från det att transaktionen har slutförts.

Av kundkontrolluppgifterna ska följande bevaras:

- 1) namn, födelsetid och personbeteckning,
- 2) representanters namn, födelsetid och personbeteckning,
- 3) juridiska personers fullständiga namn, registreringsnummer, registreringsdag och registermyndighet,
- 4) fullständiga namn samt födelsetider och medborgarskap för ledamöterna i juridiska personers styrelser eller i motsvarande beslutande organ,
- 5) juridiska personers bransch,
- 6) namn, födelsetid och personbeteckning för verkliga förmånstagare,
- 7) namnet på dokument som använts för att kontrollera identiteten, dokumentets nummer eller någon annan identifieringsuppgift och dokumentets utfärdare eller en kopia av dokumentet eller, om kunden har identifierats på distans, uppgifter om de förfaranden eller källor som använts för kontrollen,
- 8) uppgifter om kundens verksamhet, arten och omfattningen av kundens affärsverksamhet, kundens ekonomiska ställning och grunderna för användningen av transaktionen eller tjänsten samt uppgifter om medlens ursprung och övriga i 4 § 1 mom. avsedda behövliga uppgifter som inhämtats för kundkontroll, och
- 9) nödvändiga uppgifter som inhämtats för fullgörande av utredningsskyldigheten enligt 4 § 3 mom. och av de skärpta åtgärderna för kundkontroll i fråga om personer i politiskt utsatt ställning enligt 13 §.

Om kunden är utländsk och saknar finsk personbeteckning ska också, utöver uppgifterna enligt 2 mom., uppgifter om kundens medborgarskap och resedokument bevaras.

De rapporteringsskyldiga ska underrätta sina kunder om att uppgifter om kundkontroll och andra personuppgifter kan användas till att förhindra, avslöja och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism och för att inleda undersökning av penningtvätt, finansiering av terrorism och det brott genom vilket de tillgångar eller den vinning av brott har erhållits som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Uppgifter för kundkontroll och andra personuppgifter som inhämtats endast för att förhindra och avslöja penningtvätt och finansiering av terrorism får inte användas för ändamål som strider mot dessa syften.

4 §

Inhämtande av uppgifter om kunder samt fortlöpande uppföljning och utredningsskyldighet

De rapporteringsskyldiga ska inhämta uppgifter om sina kunders verksamhet, arten och omfattningen av deras affärsverksamhet och grunderna för att en tjänst eller produkt används.

De rapporteringsskyldiga ska ordna uppföljning som med beaktande av arten och omfattningen av kundernas verksamhet, kundförhållandenas beständighet och varaktighet samt riskerna är tillräcklig för att säkerställa att kundernas verksamhet är förenlig med den rapporteringsskyldigas erfarenheter av och uppgifter om kunden och dennes verksamhet.

De rapporteringsskyldiga ska särskilt fästa vikt vid transaktioner som till sin struktur eller storlek eller i förhållande till den rapporteringsskyldigas storlek eller driftställe avviker från det normala. Samma förfarande ska tillämpas om transaktionerna inte har något uppenbart ekonomiskt syfte eller inte är förenliga med den rapporteringsskyldigas erfarenheter av eller uppgifter om kunden. Vid behov ska ursprunget till medlen i en transaktion utredas.

5 §

Särskild identifieringsskyldighet i anslutning till försäkringsprodukter

Kreditinstitut och finansiella institut ska, utöver det som föreskrivs någon annanstans i detta kapitel, i fråga om livförsäkringar och andra placeringsförsäkringar utreda

1) förmånstagarens namn, när en person har identifierats eller nämnts som förmånstagare,

2) tillräckliga identifieringsuppgifter för förmånstagare som delas in på något annat sätt än enligt 1 punkten, för att utbetalning ska kunna ske när försäkringen faller ut.

Förmånstagare som avses i 1 mom. ska identifieras vid utbetalningen.

Kreditinstitut och finansiella institut ska identifiera en tredje part till vilken eller till förmån för vilken en livförsäkring eller placeringsförsäkring överförs när överlåtelsen görs, om institutet hade kännedom om överlåtelsen.

Kreditinstitut och finansiella institut ska se till att de har tillräckliga uppgifter om verkliga förmånstagare i utländska truster och hos tillhandahållare av företagstjänster, så att de kan ta reda på sina rättigheter i anslutning till de utländska trusterna och företagstjänsterna.

Kreditinstitut och finansiella institut ska senast vid utbetalningen eller när försäkringen helt eller delvis överförs utreda om förmånstagaren i en livförsäkring eller någon annan placeringsförsäkring är en person i politiskt utsatt ställning. Om en försäkring eller dess förmånstagare är förenad med en större risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism än normalt, ska en anställd vid kreditinstitutet eller det finansiella institutet dessutom underrätta institutets ledning om saken före utbetalningen av försäkringsersättningen och iakttä bestämmelserna om skärpta åtgärder för kundkontroll.

6 §

Identifiering av verkliga förmånstagare

De rapporteringsskyldiga ska identifiera och upprätthålla tillräckliga, korrekta och aktuella uppgifter om kundernas verkliga förmånstagare och vid behov kontrollera förmåns-

tagarnas identitet. En sammanslutnings verkliga förmånstagare ska alltid identifieras i de situationer som avses i 1 kap. 5 § 2–4 mom. och 7 §. Dessutom ska de rapporteringsskyldiga med beaktande av de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknäpade med en kund, på ett ändamålsenligt sätt och i en tillräcklig omfattning utreda om någon annan utövar sådant bestämmande inflytande över kunden som avses i 1 kap. 5 § 1 mom.

En verklig förmånstagare behöver dock inte identifieras, om kunden är ett bolag vars värdepapper är föremål för handel

1) på en reglerad marknad enligt 2 kap. 5 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012), eller

2) på en reglerad marknad som motsvarar en reglerad marknad enligt 1 punkten i ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om bolaget är informations-skyldigt på ett sätt som motsvarar informationsskyldigheten enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

Kreditinstitut behöver inte identifiera de verkliga förmånstagarna för gemensamma konton som förvaltas av en advokat eller någon annan som tillhandahåller juridiska tjänster, om advokaten eller den som tillhandahåller juridiska tjänster är verksam i Finland eller i en annan EES-stat och om uppgifter om en verklig förmånstages identitet finns tillgängliga för kreditinstitutet på begäran.

Kreditinstitut behöver inte heller identifiera de verkliga förmånstagarna för gemensamma konton som förvaltas av en advokat eller någon annan som tillhandahåller juridiska tjänster, om advokaten eller den som tillhandahåller juridiska tjänster är verksam i någon annan än en EES-stat och om

1) uppgifter om en verklig förmånstages identitet på begäran finns tillgängliga för kreditinstitutet, och

2) advokaten eller någon annan som tillhandahåller juridiska tjänster har skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas.

Kreditinstitut behöver inte heller identifiera de verkliga förmånstagarna för gemensamma konton i anslutning till uppdrag som utförs av ett rättegångsbiträde eller rättegångsbud eller sådana uppdrag som utförs av en advokat eller någon annan som tillhandahåller juridiska tjänster och som inte omfattas av tillämpningsområdet för denna lag.

7 §

Fullgörande av skyldigheter i fråga om kundkontroll för den rapporteringsskyldigas räkning

Skyldigheterna i fråga om kundkontroll kan på en rapporteringsskyldigs vägnar fullgöras av en annan rapporteringsskyldig enligt 1 kap. 2 § 1 mom. eller av en motsvarande aktör som har beviljats koncession eller registrerats i en annan EES-stat (*tredje part*), om denna har sådana skyldigheter i fråga om kundkontroll och bevarande av uppgifter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas.

Skyldigheterna i fråga om kundkontroll kan fullgöras också av en aktör som motsvarar en rapporteringsskyldig enligt 1 kap. 2 § 1 mom. och som har beviljats koncession eller registrerats i någon annan än en EES-stat, om denna aktör är grundad i en stat vars system för förhindrande och utredning av penningtvätt och finansiering av terrorism enligt kommissionens bedömning inte innebär någon avsevärd risk för EU:s inre marknad.

Med avvikelse från 1 och 2 mom. får en rapporteringsskyldig inte anlita följande att fullgöra sina skyldigheter:

1) betalningsinstitut vars betaltjänster huvudsakligen består i att tillhandahålla penningförmedling enligt lagen om betalningsinstitut,

- 2) fysiska eller juridiska personer enligt 7 och 7 a § i lagen om betalningsinstitut, eller
- 3) någon som bedriver valutaväxlingsverksamhet.

De rapporteringsskyldiga ska se till att de innan en transaktion genomförs får de uppgifter som avses i 3 § 2 mom. 1–6 punkten av en tredje part. En rapporteringsskyldig ska dessutom se till att den har tillgång till alla uppgifter om kundkontroll och att en tredje part på dennes begäran lämnar uppgifterna till den rapporteringsskyldiga.

Tillsynsmyndigheten kan anse att villkoren i fråga om tredje parter i denna paragraf är uppfyllda, om

- 1) den rapporteringsskyldiga får uppgifterna av en tredje part som hör till samma koncern som den rapporteringsskyldiga eller till någon annan finansiell sammanslutning,

- 2) koncernen eller en annan finansiell sammanslutning iakttar sådana interna och för koncernen eller sammanslutningen gemensamma förfaranden för kundkontroll, för bevarande av kunduppgifter och för förhindrande och avslöjande av penningtvätt och av finansiering av terrorism som motsvarar bestämmelserna i denna lag, och

- 3) tillsynsmyndigheten i hemstaten för koncernens eller en annan finansiell sammanslutnings moderbolag övervakar att 2 punkten följs.

När det gäller penningsspelsverksamhet kan tillsynsmyndigheten anse att en penningsspelssammanslutning i egenskap av rapporteringsskyldig uppfyller villkoren i denna paragraf, om en näringsidkare eller sammanslutning enligt 1 kap. 2 § 2 mom. som handlar på dess vägnar och förmedlar deltagaransmälningar och deltagaravgifter i anslutning till penningsspel iakttar bestämmelserna om kundkontroll i 1, 2 och 10 § i detta kapitel, och om penningsspelssammanslutningen utan dröjsmål av denna får uppgifter om kundkontroll och för kontroll av en kunds identitet. Penningsspelssammanslutningen ska föra uppgifter om sådana näringsidkare och sammanslutningar som avses ovan och på begäran hålla uppgifterna tillgängliga för tillsynsmyndigheten.

De rapporteringsskyldiga ska enligt 4 § 2 mom. fortlöpande följa upp kundförhållanden där en tredje part har fullgjort skyldigheterna i fråga om kundkontroll.

En rapporteringsskyldig befrias inte från ansvar enligt denna lag på den grunden att skyldigheterna i fråga om kundkontroll har fullgjorts av en tredje part på den rapporteringsskyldigas vägnar.

8 §

Förenklade åtgärder för kundkontroll

De rapporteringsskyldiga kan vid tillämpningen av 2–4 och 6 § tillämpa förenklade åtgärder för kundkontroll, om de utifrån den i 2 kap. 3 § avsedda riskbedömningen bedömer att ett kundförhållande eller en enskild transaktion är förenat eller förenad med låg risk för penningtvätt och finansiering av terrorism. De rapporteringsskyldiga ska dock följa kundförhållanden på det sätt som anges i 4 § 2 mom. i detta kapitel för att upptäcka exceptionella eller ovanliga transaktioner.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om sådana kunder, produkter, tjänster, betalningsförmedlingar, leveranssätt och geografiska riskfaktorer som kan vara förenade med låg risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism samt om förfarandena i sådana situationer.

9 §

Undantag från kundkontroll i samband med elektroniska pengar

Om den rapporteringsskyldiga utifrån en riskbedömning gör den bedömningen att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism i anslutning till elektroniska pengar är låg tillämpas inte bestämmelserna om kundidentifiering och kontroll av kundens identitet i 2 §, bestämmelserna om uppgifterna om kundkontroll och bevarande av uppgifterna i 3 §

och bestämmelserna om inhämtande av uppgifter om kunder i 4 § 1 mom. förutsatt att följande förutsättningar för riskhantering är uppfyllda:

- 1) det elektroniska mediet kan inte laddas på nytt eller i mediet kan enligt lagen om betalningsinstitut lagras elektroniska pengar till ett belopp av högst 250 euro per månad och mediet kan användas endast i Finland,
- 2) i det elektroniska mediet kan lagras högst 500 euro och mediet kan användas endast i Finland,
- 3) det elektroniska mediet kan användas endast för köp av varor eller tjänster,
- 4) det elektroniska mediet kan inte laddas med anonyma elektroniska pengar,
- 5) utgivaren av det elektroniska mediet har tillgång till tillräckliga tillsynsförfaranden för att upptäcka ovanliga eller tvivelaktiga transaktioner,
- 6) högst 100 euro i kontanter kan lösas in via det elektroniska mediet.

10 §

Skärpta åtgärder för kundkontroll

De rapporteringsskyldiga ska tillämpa ett skärpt förfarande för kundkontroll om de utifrån den i 2 kap. 3 § avsedda riskbedömningen bedömer att den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förenad med ett kundförhållande eller en enskild transaktion är högre än vanligt. Detsamma gäller om kunden eller transaktionen har beröringspunkter med en stat vars system för förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism enligt kommissionens bedömning utgör en avsevärd risk för EU:s inre marknad eller inte uppfyller de internationella förpliktelserna.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om sådana kunder, produkter, tjänster, betalningsförmedlingar, leveranssätt och geografiska riskfaktorer som är förenade med en risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som är högre än vanligt samt om förfarandena i sådana situationer.

11 §

Skärpta åtgärder för kundkontroll vid identifiering på distans

Om kunden inte är närvarande vid identifieringen och identitetskontrollen (*identifiering på distans*) ska den rapporteringsskyldiga vidta följande åtgärder för att minska risken för penningtvätt och finansiering av terrorism:

- 1) kontrollera kundens identitet med hjälp av ytterligare dokument och uppgifter från en tillförlitlig källa,
- 2) säkerställa att betalningen i samband med en transaktion görs från ett kreditinstituts konto eller betalas in på ett konto som tidigare öppnats i kundens namn, eller
- 3) kontrollera en kunds identitet med ett identifieringsverktyg enligt lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009) eller med ett kvalificerat certifikat för elektroniska underskrifter enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG eller med någon annan elektronisk identifieringsteknik som är datasäker och bevislig.

12 §

Skärpta åtgärder för kundkontroll vid korrespondentförbindelser

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut ingår avtal om skötsel av betalningar och andra uppdrag (*korrespondentförbindelse*) med ett kreditinstitut eller finansiellt institut i ett land utanför EES-staterna, ska institutet före avtalsslutet inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart.

Kreditinstitutet eller det finansiella institutet ska göra en bedömning av motpartens anseende, kvaliteten på den tillsyn som motparten utövar och motpartens åtgärder för förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Kreditinstitutets eller det finansiella institutets högsta ledning ska godkänna att korrespondentförbindelsen inleds. Avtalet ska uttryckligen avse genomförande av åtgärderna för kundkontroll och lämnande av relevanta uppgifter om dessa åtgärder, på begäran, till det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart.

Ett kreditinstitut eller finansiellt institut får inte inleda eller fortsätta en korrespondentförbindelse med ett institut som är en brevlådebank eller vars konton används i detta syfte.

Om värdepappersföretag, betalningsinstitut, fondbolag, AIF-förvaltare eller försäkringsbolag ingår avtal om arrangemang som motsvarar arrangemangen enligt 1 mom., ska denna paragraf iakttas.

13 §

Skärpta åtgärder för kundkontroll i fråga om personer i politiskt utsatt ställning

De rapporteringsskyldiga ska ha lämpliga på riskbaserad bedömning grundade förfaranden för att konstatera om en kund är eller har varit en person i politiskt utsatt ställning eller en sådan persons familjemedlem eller medarbetare.

Om den rapporteringsskyldiga utifrån den i 2 kap. 3 § avsedda riskbedömningen bedömer att den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förenad med ett kundförhållande eller en enskild transaktion är högre än vanligt, ska den politiska utsattheten alltid utredas inom ramen för det förfarande som avses i 1 mom.

Om en kund är eller har varit en person i politiskt utsatt ställning eller är en sådan persons familjemedlem eller är känd som medarbetare till en sådan person, ska

1) den rapporteringsskyldigas högre ledning godkänna att ett kundförhållande inleds med en sådan person,

2) den rapporteringsskyldiga vidta lämpliga åtgärder för att få reda på ursprunget till den förmögenhet och de medel som hör till kundförhållandet eller transaktionen, och

3) den rapporteringsskyldiga ordna skärpt och fortlöpande övervakning av kundförhållandet.

En person betraktas inte längre som en person i politiskt utsatt ställning när han eller hon inte har haft något betydande offentligt uppdrag på minst ett år.

14 §

Central kontaktperson

Ett betalningsinstitut eller institut för elektroniska pengar enligt lagen om betalningsinstitut ska utse en central kontaktperson, om det utan att etablera filial tillhandahåller betaltjänster eller utgivning av elektroniska pengar i Finland via en representant från en EES-stats territorium. Den centrala kontaktpersonen svarar på institutets vägnar för att

1) de krav som föreskrivs i denna lag uppfylls,

2) handlingar och information ges in till Finansinspektionen.

15 §

Leverantörer av utlagda tjänster och representanter som ingår i en rapporteringsskyldig

Bestämmelserna i detta kapitel om tredje part och skärpta åtgärder för kundkontroll tillämpas inte om den rapporteringsskyldiga har lagt ut en uppgift som gäller kundkontroll eller anlitar en representant på grundval av ett avtalsförhållande, när leverantören av de utlagda tjänsterna eller representanten anses ingå i den rapporteringsskyldiga.

Rapporteringskyldighet, tystnadsplikt och avbrytande av transaktioner

1 §

Skyldighet att rapportera tvivelaktiga transaktioner

Efter att ha fullgjort utredningsskyldigheten enligt 3 kap. 4 § 3 mom. ska en rapporteringsskyldig utan dröjsmål till centralen för utredning av penningtvätt enligt lagen om centralen för utredning av penningtvätt (445/2017) rapportera tvivelaktiga transaktioner eller misstanke om finansiering av terrorism.

En rapporteringsskyldig kan rapportera tvivelaktiga transaktioner också när det är fråga om enskilda betalningar eller andra prestationer eller om flera separata sammanhängande betalningar eller prestationer, om de överskrider det högsta tröskelvärde som den rapporteringsskyldiga själv anger. Den som tillhandahåller en penningförmedlingstjänst enligt 1 § 2 mom. 5 punkten i lagen om betalningsinstitut ska dock rapportera varje enskild betalning eller prestation eller flera sammanhängande betalningar eller prestationer till ett värde av minst 1 000 euro.

De näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom. kan genom förmedling av en penningsspelssammanslutning rapportera tvivelaktiga transaktioner.

De rapporteringsskyldiga ska avgiftsfritt ge centralen för utredning av penningtvätt alla uppgifter och handlingar som är nödvändiga för att utreda misstankarna. De rapporteringsskyldiga ska inom en rimlig tid som centralen för utredning av penningtvätt anger svara på en uppgiftsbegäran från centralen.

2 §

Rapportens form och innehåll

Tvivelaktiga transaktioner ska rapporteras elektroniskt med en särskild tillämpning som centralen för utredning av penningtvätt har reserverat för ändamålet. Av särskilda skäl kan rapporteringen också ske via en krypterad anslutning eller på något annat datasäkert sätt.

Rapporter om tvivelaktiga transaktioner ska innehålla de uppgifter om kundkontroll som avses i 3 kap. 3 § och uppgifter om transaktionens art, beloppet av och valutan för de medel eller övrig egendom som ingår i transaktionen, medlens eller den övriga egendomens ursprung, hur medlen och egendomen avses bli omsatta och de omständigheter som gjorde transaktionen tvivelaktig och även uppgift om huruvida transaktionen har utförts, avbrutits eller avböjts.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om formen för och innehållet i rapporter om tvivelaktiga transaktioner.

3 §

Bevarande av uppgifter om tvivelaktiga transaktioner

De rapporteringsskyldiga ska i fem år bevara de nödvändiga uppgifter som inhämtats för fullgörande av rapporteringsskyldigheten enligt 1 § och handlingarna i anslutning till dessa uppgifter. Uppgifterna och handlingarna ska hållas åtskilda från kundregistret, och de får inte användas för andra ändamål än de som anges i denna lag. Uppgifterna och handlingarna ska avföras fem år från det att kundförhållandet har upphört eller den tvivelaktiga transaktionen har slutförts, om de inte fortfarande behöver bevaras för brottsutredning eller en anhängig rättegång eller för att trygga den rapporteringsskyldigas eller dess anställdas rättigheter. Behovet av att fortsatt bevara uppgifterna och handlingarna ska granskas

senast tre år efter den senaste granskningen. En anteckning ska göras om granskningen och dess tidpunkt.

De registrerade har inte rätt till insyn i de uppgifter som avses i 1 mom. eller de uppgifter och handlingar som inhämtats för fullgörande av utredningsskyldigheten enligt 3 kap. 4 § 3 mom. Dataombudsmannen kan på begäran av en registrerad kontrollera att behandlingen av uppgifterna är lagenlig.

4 §

Tystnadsplikt och undantag från tystnadsplikten i fråga om tvivelaktiga transaktioner

De rapporteringsskyldiga får inte för den som misstanken gäller eller för någon annan röja rapportering eller utredning enligt 1 §. Tystnadsplikten gäller också den rapporteringsskyldigas anställda och dem som med stöd av denna paragraf har fått uppgifter som omfattas av tystnadsplikten.

En rapporteringsskyldig får trots tystnadsplikten enligt 1 mom. lämna ut information om en rapport enligt 1 § och dess innehåll till en sammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) som ingår i samma finans- och försäkringskonglomerat och som har beviljats koncession i Finland eller i en annan EES-stat. Informationen får också delges en sammanslutning som ingår i samma finans- och försäkringskonglomerat och har beviljats koncession i någon annan stat än en EES-stat, om sammanslutningen har skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas.

Trots tystnadsplikten enligt 1 mom. får en rapporteringsskyldig informera om rapportering enligt 1 § till sådana rapporteringsskyldiga som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten och har fått koncession i Finland eller i en annan EES-stat, när de medverkar i en enskild transaktion som hänför sig till den kund och den transaktion som rapporten avser. Informationen får också under samma förutsättningar lämnas ut till en rapporteringsskyldig enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 1 eller 2 punkten som har beviljats koncession i någon annan stat än en EES-stat, om mottagaren av informationen har skyldigheter som motsvarar skyldigheterna enligt denna lag och fullgörandet av skyldigheterna övervakas och mottagaren dessutom har sådana skyldigheter i fråga om skydd för personuppgifter som motsvarar personuppgiftslagen (523/1999).

I samband med utlämnande av information enligt 3 mom. får kundens namn, födelsetid och personbeteckning samt grunden för rapporten lämnas ut. Om personen saknar finsk personbeteckning får också uppgifter om personens medborgarskap lämnas ut.

5 §

Avbrytande av transaktioner och vägran att utföra sådana

En rapporteringsskyldig ska avbryta en transaktion för ytterligare utredningar eller vägra utföra en transaktion, om

- 1) transaktionen är tvivelaktig, eller
- 2) den rapporteringsskyldiga misstänker att medel som ingår i transaktionen används för finansiering av terrorism eller för straffbart försök till detta.

Om transaktionen inte kan avbrytas eller om det sannolikt blir svårare att ta reda på transaktionens verkliga förmånstagare om den avbryts eller förvägras, får den rapporteringsskyldiga slutföra transaktionen.

Bestämmelser om den rätt som centralen för utredning av penningtvätt har att bestämma om avbrytande av en transaktion för viss tid finns i 6 § i lagen om centralen för utredning av penningtvätt.

5 kap.

Registret för övervakning av penningtvätt

1 §

Tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas på sådana rapporteringsskyldiga enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 13–18 och 20–24 punkten som inte är auktoriserade tillsynsobjekt eller skyldiga att låta registrera sig i ett annat register som förs av tillsynsmyndigheten än det register som avses i detta kapitel.

2 §

Registeransvarig och användningsändamål för registret för övervakning av penningtvätt

Regionförvaltningsverket för ett register över rapporteringsskyldiga enligt 1 § i syfte att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism (*registret för övervakning av penningtvätt*).

Användningsändamålet för registret för övervakning av penningtvätt är att övervaka åtgärder för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism.

3 §

Ansökan om införande i registret och förutsättningar för registrering

En rapporteringsskyldig enligt 1 § ska inom 14 dagar från det att den rapporteringsskyldiga omfattas av tillämpningsområdet för denna lag göra en ansökan om att införas i registret för övervakning av penningtvätt.

Regionförvaltningsverket ska registrera en sökande, om denne

- 1) har rätt att bedriva näring i Finland,
- 2) inte har meddelats näringsförbud,
- 3) lämnar uppgifter enligt 4 §,
- 4) är rapporteringsskyldig enligt 1 kap. 2 § 21 punkten och bedriver valutaväxlingsverksamhet samt är tillförlitlig på det sätt som avses i 5 §.

Sökanden ska i sin ansökan uppge den näringsverksamhet som bedrivs och som ligger till grund för sökandens rapporteringsskyldighet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i en registreringsansökan.

4 §

Uppgifter som ska föras in i registret för övervakning av penningtvätt samt anmälan om ändringar

Följande uppgifter ska föras in i registret för övervakning av penningtvätt:

- 1) en enskild näringsidkares fullständiga namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid och medborgarskap samt firma, eventuella bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, datum för registreringen och besöksadress för varje driftställe där verksamhet bedrivs,
- 2) en juridisk persons firma, eventuella bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, datum för registreringen och besöksadress för varje driftställe där verksamhet bedrivs,
- 3) näringsverksamhet enligt 3 § 3 mom. i detta kapitel,

4) fullständigt namn, personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid och medborgarskap och ställning hos den registrerade för den person vars tillförlitlighet har kontrollerats med stöd av 5 §,

5) administrativa påföljder enligt 8 kap. som har påförts enskilda näringsidkare och juridiska personer samt uppmaningar och förbud som har förenats med vite enligt 7 kap. 7 §; sådana uppgifter ska avföras ur registret tre år från utgången av det år då påföljden påfördes, och

6) skälet till och tidpunkten för avförande av en uppgift.

En rapporteringsskyldig ska utan dröjsmål underrätta regionförvaltningsverket om förändringar i de uppgifter som avses i 1 mom.

5 §

Tillförlitlighet

En rapporteringsskyldig som bedriver valutaväxlingsverksamhet eller verksamhet enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 21 punkten anses inte vara tillförlitlig, om

1) han eller hon genom en lagakraftvunnen dom under fem år före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under tre år före bedömningen har dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig att bedriva näringsverksamhet som ska registreras i registret för övervakning av penningtvätt, eller

2) han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för verksamhet som avses i 1 punkten.

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. anses en rapporteringsskyldig enligt det momentet inte vara tillförlitlig, om

1) han eller hon under tre år före bedömningen upprepade gånger eller i betydande grad har försummat skötseln av sina registrerings-, rapporterings- och betalningsåtaganden i anslutning till skatter, lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter samt avgifter som Tullen tar ut, eller

2) han eller hon enligt utmätning eller någon annan utredning är oförmögen att svara för sina skulder.

Om den som gör anmälan är en juridisk person, gäller kravet på tillförlitlighet verkställande direktören och dennas ställföreträdare, ledamöter och ersättare i styrelsen, förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen och även personer som direkt eller indirekt har mer än 25 procent av aktierna i ett aktiebolag eller av den rösträtt som aktierna medför eller motsvarande ägande- eller bestämmanderätt i en annan sammanslutning.

Regionförvaltningsverket har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få uppgifter som är nödvändiga för utredning av den tillförlitlighet som avses i denna paragraf eller för avregistrering enligt 6 §.

Regionförvaltningsverket har, trots sekretessbestämmelserna, rätt att avgiftsfritt av myndigheter och aktörer som sköter offentliga uppdrag få uppgifter om hur den som ansöker om registrering sköter sina registrerings-, rapporterings- och betalningsåtaganden i anslutning till skatter, lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter samt avgifter som Tullen tar ut samt sådana uppgifter om sökandens verksamhet, ekonomi och kopplingar som behövs för utredning av den tillförlitlighet som avses i denna paragraf eller för avregistrering enligt 6 §.

Regionförvaltningsverket har rätt att få behövliga uppgifter som motsvarar de uppgifter som avses i 5 mom. också om en sådan organisation som avses i 2 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) och om en sådan person som avses i 3 mom.

Uppgifter som avses ovan i denna paragraf får sökas med hjälp av en teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen.

6 §

Avförande av uppgifter ur registret för övervakning av penningtvätt

Regionförvaltningsverket ska avregistrera en rapporteringsskyldig i registret för övervakning av penningtvätt, om

- 1) den rapporteringsskyldiga inte längre uppfyller registreringsvillkoren,
- 2) det i den rapporteringsskyldigas verksamhet har förekommit väsentliga överträdelser av denna lag eller av föreskrifter som regionförvaltningsverket meddelat med stöd av denna lag, eller
- 3) den rapporteringsskyldiga har upphört med sin verksamhet.

Regionförvaltningsverket ska före ett beslut som grundar sig på 1 mom. 2 punkten reservera en rimlig tid för den rapporteringsskyldiga att avhjälpa bristen.

Uppgifterna om registeranteckningar ska bevaras i fem år från utgången av det år då uppgiften har avförts ur registret.

7 §

Utlämnande av uppgifter ur registret för övervakning av penningtvätt

Var och en har rätt att genom att ange företags- och organisationsnummer, firma eller bifirma för ett företag få uppgifter om företaget ur registret för övervakning av penningtvätt. Uppgifter om de rapporteringsskyldiga som antecknats i registret kan också sökas samlat på grundval av näringsverksamhet.

Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får regionförvaltningsverket lämna ut uppgifter om fysiska personers namn eller födelsetid i form av utskrifter, genom teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form eller göra dem allmänt tillgängliga i ett elektroniskt datanät. Personuppgifter ska i ett elektroniskt datanät endast kunna sökas som enskilda sökningar.

Regionförvaltningsverket får lämna ut uppgifter om personbeteckningens slutled ur sitt register för övervakning av penningtvätt endast om utlämnandet uppfyller kraven i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. För att uppgifter om personbeteckningens slutled ska lämnas ut ur registret krävs det att den som ber om uppgifterna ger regionförvaltningsverket en utredning om att de skyddas på ett ändamålsenligt sätt.

8 §

Uppdatering av uppgifter via befolkningsdatasystemet, handelsregistret och företags- och organisationsdatasystemet

Regionförvaltningsverket har rätt att uppdatera sina register med uppgifter ur befolkningsdatasystemet och att granska personuppgifterna för de personer som har anmälts för registrering, i syfte att konstatera uppgifternas riktighet.

Regionförvaltningsverket har rätt att uppdatera registret för övervakning av penningtvätt med uppgifter ur handelsregistret samt företags- och organisationsdatasystemet.

6 kap.

Uppgifter om verkliga förmånstagare

1 §

Tillämpningsområde

I detta kapitel föreskrivs det om skyldigheten att förvalta uppgifter om verkliga förmånstagare i sådana sammanslutningar som avses i 3 § 1 mom. 1 och 4–6 punkten i handelsregisterlagen (129/1979), sådana föreningar som är införda i föreningsregistret, sådana religionssamfund som är införda i registret över religionssamfund och sådana stiftelser som är införda i stiftelseregistret.

Vad som föreskrivs i detta kapitel tillämpas dock inte på bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument.

2 §

Sammanslutningars skyldighet att förvalta uppgifter om verkliga förmånstagare

Sådana sammanslutningar som avses i 3 § 1 mom. 1 eller 4–6 punkten i handelsregisterlagen, sådana föreningar som är införda i föreningsregistret, sådana religionssamfund som är införda i registret över religionssamfund och sådana stiftelser som är införda i stiftelseregistret ska på ett lämpligt sätt inhämta och förvalta exakta och uppdaterade uppgifter om sina verkliga förmånstagare enligt 1 kap. 5 § 2–4 mom. eller 7 § samt på begäran tillhandahålla den rapporteringsskyldiga som avses i 1 kap. 1 § dessa uppgifter, när den rapporteringsskyldiga vidtar åtgärder för kundkontroll.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ska sammanslutningar som avses i 3 § 1 mom. 1 och 4–6 punkten i handelsregisterlagen, med undantag för bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt lagen om bostadsaktiebolag, utifrån tillgängliga uppgifter förvalta exakta och uppdaterade uppgifter om andra personer som utövar sådant bestämmande inflytande som avses i 1 kap. 5 § 1 mom. och om grunden för och omfattningen av deras bestämmande inflytande eller ägarandelar.

En person som är styrelseledamot eller ansvarig bolagsman i en sammanslutning som avses i 1 mom. ska se till att det upprättas en förteckning över sammanslutningens verkliga förmånstagare. I förteckningen antecknas ägarens eller förmånstagarens namn, födelsetid, medborgarskap och bosättningsland samt grunden för och omfattningen av det bestämmande inflytandet eller ägarandelen. Förteckningen ska upprättas utan dröjsmål efter det att den juridiska personen har bildats, och den ska föras på ett tillförlitligt sätt.

3 §

Skyldighet för förvaltare av utländska trustar att ha kännedom om verkliga förmånstagare

Förvaltaren av en utländsk klassisk trust eller liknande juridisk konstruktion enligt artikel 3.7 d i penningtvättsdirektivet ska i enlighet med 1 kap. 6 § inhämta och förvalta uppgifter om trustens verkliga förmånstagare.

4 §

Registrering av sammanslutningars verkliga förmånstagare

Bestämmelser om hur verkliga förmånstagare i företag som avses i 3 § 1 mom. 1 och 4–6 punkten i handelsregisterlagen och verkliga förmånstagare i utländska trustar ska registreras i handelsregistret finns i handelsregisterlagen.

Bestämmelser om registrering av föreningars styrelsemedlemmar finns i föreningslagen.

Bestämmelser om registrering av religionssamfunds styrelsemedlemmar finns i religionsfrihetslagen.

Bestämmelser om registrering av stiftelsers styrelseledamöter och förvaltningsrådsledamöter finns i stiftelselagen.

7 kap.

Tillsyn

1 §

Tillsynsmyndigheterna och anmälan till centralen för utredning av penningtvätt

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag och av bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den utövas av följande myndigheter:

1) Finansinspektionen när det är fråga om rapporteringsskyldiga enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 1–8 punkten,

2) Polisstyrelsen när det är fråga om penningspelssammanslutningar enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 9 punkten samt i 1 kap. 2 § 2 mom. avsedda näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaravgifter och deltagaranmälningar för penningspel som tillhandahålls av sådana penningspelssammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 9 punkten,

3) Patent- och registerstyrelsen när det är fråga om rapporteringsskyldiga enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 11 punkten,

4) regionförvaltningsverket när det är fråga om rapporteringsskyldiga enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 13–18 och 20–24 punkten, till den del de inte med stöd av 1 punkten står under Finansinspektionens tillsyn.

Advokatföreningen utövar tillsyn över rapporteringsskyldiga enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 12 punkten.

Finansinspektionen utövar dessutom tillsyn över att de rapporteringsskyldiga som står under dess tillsyn följer förordningen om information om betalaren de tar emot eller gör överföringar av medel enligt den förordningen.

Tillsynsmyndigheterna, Energimyndigheten, advokatföreningen, en börs enligt lagen om handel med finansiella instrument och centralinstitutet för den sammanslutning som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska underrätta centralen för utredning av penningtvätt om de utifrån omständigheter som kommer fram i samband med tillsynen eller annars när de sköter sina uppgifter observerar en tvivelaktig transaktion eller misstänker finansiering av terrorism eller straffbart försök till detta.

2 §

Rätt att få uppgifter av rapporteringsskyldiga

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag ska de rapporteringsskyldiga trots sekretessbestämmelserna utan ogrundat dröjsmål avgiftsfritt på begäran lämna tillsynsmyndigheten och advokatföreningen sådana uppgifter och utredningar som är nödvändiga för skötseln av uppgifter som avses i denna lag eller i bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

En näringsidkare och sammanslutning enligt 1 kap. 2 § 2 mom. ska på begäran av Polisstyrelsen avgiftsfritt ge denna sådana uppgifter som är nödvändiga för tillsynen.

3 §

Inspektionsrätt

Tillsynsmyndigheten och advokatföreningen har trots sekretessbestämmelserna rätt att på rapporteringsskyldigas andra driftställen än utrymmen som används för boende av permanent natur granska handlingar, andra upptagningar och datasystem som gäller de rapporteringsskyldigas verksamhet och förvaltning, i den utsträckning som behövs för att fullgöra tillsynsuppdraget enligt denna lag eller bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Tillsynsmyndigheten och advokatföreningen har rätt att av rapporteringsskyldiga avgiftsfritt få behövliga kopior av handlingar och andra upptagningar som avses i denna paragraf.

Polisstyrelsen har rätt att utföra en inspektion som är nödvändig för tillsynen också i lokaler som innehas av näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom.

Andra tillsynsmyndigheter än Patent- och registerstyrelsen har rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den också utföra inspektioner i utrymmen som används för boende av permanent natur, utom när det gäller rapporteringsskyldiga som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om det finns grundad anledning att misstänka att den rapporteringsskyldiga uppsåtligt eller av oaktsamhet allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt har försummat att iaktta eller brutit mot denna lag på det sätt som avses i 8 kap. 3 § 1 eller 2 mom. och inspektionen är nödvändig för att utreda omständigheter som är föremål för inspektion.

Vid inspektionen ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

4 §

Begränsning av rapporteringsskyldigas koncessionsenliga verksamhet och återkallande av koncessionen

Särskilda bestämmelser utfärdas om begränsning av rapporteringsskyldigas koncessionsenliga verksamhet och återkallande av koncessionen.

5 §

Begränsning av ledningens verksamhet för viss tid

Tillsynsmyndigheten kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara ledamot eller ersättare i styrelsen eller verkställande direktör eller dennes ställföreträdare hos en rapporteringsskyldig eller att i övrigt höra till den högsta ledningen, om

1) han eller hon vid skötseln av sina uppgifter har visat uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet och det är uppenbart att detta allvarligt kan äventyra de syften som anges i denna lag, eller

2) han eller hon inte uppfyller de krav på yrkesskicklighet och tillförlitlighet som anges särskilt i lag.

En förutsättning för att utfärda ett förbud är dessutom att den som avses i 1 mom. tidigare har fått en rättelseuppmaning, anmärkning eller varning som inte har lett till att allvarliga och väsentliga brister i verksamheten har rättats till.

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att besluta att verksamheten inom ledningen för de sammanslutningar som står under dess tillsyn ska begränsas finns i 28 § i lagen om Finansinspektionen.

6 §

Verkställighetsförbud och rättelseupppmaning

Tillsynsmyndigheten kan förbjuda verkställighet av rapporteringsskyldigas beslut och av åtgärder som de har planerat eller ålägga dem att upphöra med ett förfarande, om beslutet, åtgärden eller förfarandet strider mot de bestämmelser i denna lag som förpliktar den rapporteringsskyldiga eller mot bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av denna lag, mot koncessionsvillkoren eller mot stadgar som gäller rapporteringsskyldigas verksamhet. Den behöriga tillsynsmyndigheten ska ge en rapporteringsskyldig tillfälle att inom skälig tid rätta sitt förfarande.

Om en rapporteringsskyldig har verkställt ett beslut som avses i 1 mom. eller genomfört andra sådana åtgärder som avses i 1 mom., kan tillsynsmyndigheten ålägga den rapporteringsskyldiga att inom skälig tid vidta åtgärder för att återkalla verkställigheten eller åtgärden eller för att göra en rättelse.

7 §

Vite

Om en rapporteringsskyldig försummar att i sin verksamhet följa denna lag, bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den, ett verkställighetsförbud eller en rättelseupppmaning enligt 6 §, villkoren i sin koncession eller stadgarna om sin verksamhet, kan tillsynsmyndigheten vid vite ålägga den rapporteringsskyldiga att fullgöra sin skyldighet, om försummelsen inte är obetydlig.

Vite kan också föreläggas de näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om 3 och 4 kap. tillämpas på dem.

En fysisk persons informationsskyldighet enligt denna lag får inte förenas med vite när det finns anledning att misstänka denne för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken gäller.

Till övriga delar finns bestämmelser om föreläggande och utdömande av vite i viteslagen (1113/1990). På vite som förelagts av Finansinspektionen ska dock lagen om Finansinspektionen tillämpas.

8 §

Förfarande vid rapportering av misstänkta överträdelser hos en rapporteringsskyldig

De rapporteringsskyldiga ska ha rutiner för att deras anställda eller ombud internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera misstankar om överträdelser av denna lag och av bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. En rapporteringsskyldig behöver dock inte ha sådana rutiner, om tillsynsmyndigheten eller advokatföreningen utifrån den rapporteringsskyldigas riskbedömning enligt 2 kap. 3 § beslutar att dess rapporteringskanal är tillräcklig med tanke på den rapporteringsskyldigas storlek och verksamhet samt riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism. Personuppgifter om den rapporterande och den rapporterade personen ska sekretessbeläggas, om inte något annat föreskrivs i lag.

De rapporteringsskyldiga ska bevara behövlig information om de rapporter som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga den rapporterande och den rapporterade personens rättigheter. Behovet av fortsatt bevarande ska granskas senast tre år efter den senaste granskningen. En anteckning ska göras om granskningen.

En registrerad person som en rapport avser har inte rätt till insyn i information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av informationen skulle kunna försvåra utredningen

av brott eller missbruk. Dataombudsmannen kan på begäran av en registrerad person granska att de uppgifter om den registrerade som avses i 1 och 2 mom. är lagenliga.

De rapporteringsskyldiga ska vidta lämpliga och tillräckliga åtgärder för att skydda rapporterande personer.

9 §

System för mottagande av rapport om misstanke om överträdelser

Tillsynsmyndigheten och advokatföreningen ska förvalta ett system för att ta emot rapporter om misstänkta överträdelser av bestämmelserna i denna lag.

Tillsynsmyndigheten och advokatföreningen ska i fem år bevara behövlig information som gäller rapporter enligt 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga rapporterande och rapporterade personers rättigheter. Behovet av fortsatt bevarande ska granskas senast tre år efter den föregående granskningen. En anteckning ska göras om granskningen.

En registrerad person som en rapport avser har inte rätt till insyn i information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av informationen skulle kunna försvåra utredningen av brott eller missbruk. Dataombudsmannen kan på begäran av en registrerad granska att de uppgifter om den registrerade som avses i 1 och 2 mom. är lagenliga.

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att förvalta ett system genom vilket den kan ta emot rapporter om misstänkt missbruk som har samband med bestämmelserna om finansmarknaden finns i 71 a § i lagen om Finansinspektionen.

8 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

Tillsynsmyndigheten ska påföra rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en ordningsavgift, med undantag för näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om tillsynsobjekten uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 1 § att utföra kundkontroll eller specificera och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism,

2) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 2 § att identifiera kunder och kontrollera deras identitet,

3) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 3 § att bevara uppgifterna om kundkontroll,

4) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 4 § att inhämta uppgifter om kunder, fortlöpande följa kundförhållanden och utreda kundtransaktioner som avviker från det normala,

5) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 6 § att identifiera verkliga förmånstagare,

6) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 10 § att vidta skärpta åtgärder för kundkontroll,

7) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 11 § att identifiera kunden när denne inte är närvarande vid identifieringen och identitetskontrollen,

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart,

9) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 13 § att skapa och iaktta riskbaserade förfaranden för att bedöma huruvida en kund är en person i politiskt utsatt ställning eller en sådan persons familjemedlem eller medarbetare,

10) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 4 kap. 1 § att rapportera tvivelaktiga transaktioner till centralen för utredning av penningtvätt,

11) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 5 kap. 3 § att ansöka om registrering i registret för övervakning av penningtvätt,

12) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 7 kap. 8 § 1 mom. att skapa rutiner för rapportering av misstanke om överträdelser,

13) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 9 kap. 1 § att ordna utbildning och skydd för de anställda eller att utarbeta anvisningar,

Finansinspektionen ska också påföra den en ordningsavgift som

1) uppsåtligt eller av oaktsamhet, i strid med artiklarna 4–6 i förordningen om information om betalaren, utelämnar uppgifter som krävs om betalare eller betalningsmottagare,

2) upprepade gånger, systematiskt eller allvarligt i strid med artikel 16 i den förordning som nämns i 1 punkten försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras,

3) i strid med artikel 8 eller 12 i den förordning som nämns i 1 punkten underlåter att genomföra effektiva riskbaserade förfaranden, eller

4) allvarligt försummar sin skyldighet enligt artikel 11 i den förordning som nämns i 1 punkten att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller sin skyldighet enligt artikel 12 i den förordningen att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta medelöverföringar när uppgifterna om dem är bristfälliga.

Beloppet på ordningsavgiften ska basera sig på en samlad bedömning. Vid bedömningen ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet. För juridiska personer är ordningsavgiften minst 5 000 och högst 100 000 euro. För fysiska personer är ordningsavgiften minst 500 och högst 10 000 euro.

Ordningsavgiften ska betalas till staten.

Ordningsavgift kan påföras under förutsättning att ärendet som helhet betraktat inte ger anledning till strängare åtgärder.

Advokatföreningen gör en framställning till regionförvaltningsverket om att en advokat som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 12 punkten eller advokatens biträde ska påföras ordningsavgift.

Vid Patent- och registerstyrelsen påförs den ordningsavgift som avses i denna paragraf av revisionsnämnden.

2 §

Offentlig varning

Tillsynsmyndigheten ska meddela rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en offentlig varning om de uppsåtligt eller av oaktsamhet handlar i strid med andra bestämmelser i denna lag eller i strid med andra bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller i strid med andra bestämmelser i förordningen om information om betalaren än de som avses i 1 § 1 eller 2 mom. och 3 § 1 eller 2 mom. i detta kapitel.

Offentlig varning kan meddelas under förutsättning att ärendet som helhet betraktat inte ger anledning till strängare åtgärder.

Advokatföreningen gör en framställning till regionförvaltningsverket om att meddela en advokat som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 12 punkten eller advokatens biträde en offentlig varning.

Vid Patent- och registerstyrelsen meddelas den offentliga varning som avses i denna paragraf av revisionsnämnden.

3 §

Påföljdsavgift

Tillsynsmyndigheten ska påföra rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en påföljdsavgift, med undantag för näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om de uppsåtligen eller av oaktsamhet allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt

1) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 1 § att utföra kundkontroll eller att specificera och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism,

2) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 2 § att identifiera kunder och kontrollera deras identitet,

3) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 3 § att bevara uppgifterna om kundkontroll,

4) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 4 § att inhämta uppgifter om kunder, fortlöpande följa kundförhållanden och utreda kundtransaktioner som avviker från det normala,

5) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 6 § att identifiera verkliga förmånstagare,

6) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 10 § att vidta skärpta åtgärder för kundkontroll,

7) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 11 § att identifiera kunden när denne inte är närvarande vid identifieringen och identitetskontrollen,

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart,

9) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 13 § att skapa och iaktta riskbaserade förfaranden för att bedöma huruvida en kund är en person i politiskt utsatt ställning eller en sådan persons familjemedlem eller medarbetare,

10) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 4 kap. 1 § att rapportera tvivelaktiga transaktioner till centralen för utredning av penningtvätt,

11) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 7 kap. 8 § 1 mom. att skapa rutiner för rapportering av misstanke om överträdelser,

12) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 9 kap. 1 § att ordna utbildning och skydd för de anställda eller att utarbeta anvisningar,

Finansinspektionen ska också påföra den en påföljdsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt, i strid med artikel 4, 5 eller 6 i förordningen om information om betalaren, utelämnar uppgifter som krävs om betalare eller betalningsmottagare,

2) upprepade gånger, systematiskt eller allvarligt i strid med artikel 16 i den förordningen försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras,

3) i strid med artikel 8 eller 12 i förordningen underlåter att genomföra effektiva riskbaserade förfaranden, eller

4) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt i strid med artikel 11 i förordningen underlåter att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller i strid med artikel 12 i förordningen underlåter att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta medelöverföringar när uppgifterna om dem är bristfälliga.

Tillsynsmyndigheten kan inte påföra en fysisk person påföljdsavgift för en gärning eller försummelse som enligt lag är straffbar. Med hänsyn till gärningens eller försummelsens

menlighet, gärningsmannens skuld sådan den framgår av gärningen eller försummelsen, den vinning som fått och övriga omständigheter i anslutning till gärningen eller försummelsen som helhet betraktad kan tillsynsmyndigheten dock påföra påföljdsavgift och avstå från att anmäla ärendet till förundersökningsmyndigheten.

Advokatföreningen gör en framställning till regionförvaltningsverket om att påföra en advokat som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 12 punkten eller advokatens biträde en påföljdsavgift.

Påföljdsavgift kan, utöver eller i stället för en påföljdsavgift som påförs en juridisk person, påföras en sådan person i den juridiska personens ledning som har åsidosatt sina förpliktelser genom en gärning eller försummelse som avses i denna paragraf. En förutsättning för att personen i fråga ska kunna påföras påföljdsavgift är att han eller hon på ett betydande sätt har bidragit till gärningen eller försummelsen.

Vid Patent- och registerstyrelsen påförs den påföljdsavgift som avses i denna paragraf av revisionsnämnden.

4 §

Storleken på påföljdsavgiften för kreditinstitut och finansiella institut

Beloppet av den påföljdsavgift som Finansinspektionen påför kreditinstitut och finansiella institut baseras på en samlad bedömning. Vid bedömningen ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens ekonomiska ställning. Dessutom ska hänsyn tas till den vinning som erhållits eller den skada som orsakats genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas, gärningsmannens samarbete med Finansinspektionen för att utreda ärendet, gärningsmannens tidigare överträdelser och försummelser i fråga om bestämmelserna om finansmarknaden och förfarandets eventuella konsekvenser för det finansiella systemets stabilitet. Vid den samlade bedömningen ska dessutom beaktas överträdelser och försummelser av de föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av 9 kap. 6 §.

En påföljdsavgift som Finansinspektionen påför får uppgå till antingen högst tio procent av kreditinstitutets eller det finansiella institutets omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller fem miljoner euro, beroende på vilket belopp som är störst. Om kreditinstitutet eller det finansiella institutet hör till en koncern, avses med omsättning den omsättning som framgår av koncernbokslutet för koncernens yttersta moderföretag. Om bokslutet ännu inte är klart när påföljdsavgiften bestäms, ska avgiften bestämmas utifrån omsättningen enligt bokslutet för det föregående året. Om kreditinstitutet eller det finansiella institutet nyligen har inlett sin verksamhet och något bokslut inte finns att tillgå, ska omsättningen uppskattas utifrån någon annan tillgänglig utredning.

En påföljdsavgift som Finansinspektionen påför en fysisk person får uppgå till högst fem miljoner euro.

Trots det som föreskrivs i denna paragraf får påföljdsavgiften emellertid vara högst dubbelt så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om vinningen kan bestämmas.

Med omsättning avses i denna paragraf

1) ett kreditinstituts, ett värdepappersföretags och ett annat till dessas finansiella företagsgrupp hörande företags intäkter enligt artikel 316 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

2) ett försäkringsbolags, en försäkringsförenings, en pensionsanstalts eller ett i 2 kap. 18 b § i försäkringsbolagslagen avsett specialföretags premieinkomst,

3) i fråga om andra företag än de som avses i 1 och 2 punkten, omsättningen enligt 4 kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997) eller motsvarande omsättning.

Påföljdsavgiften betalas till staten.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om storleken på den påföljdsavgift som påförs kreditinstitut eller finansiella institut ska, med undantag av den fjärde meningen i 1 mom., också tillämpas på påföljdsavgifter som regionförvaltningsverket påför företag som tillhandahåller finansiella tjänster.

5 §

Storleken på påföljdsavgiften för andra än kreditinstitut och finansiella institut

Beloppet av den påföljdsavgift som påförs andra rapporteringsskyldiga än de som avses i 4 § baseras på en samlad bedömning. Vid bedömningen ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens ekonomiska ställning. Dessutom ska hänsyn tas till den vinning som erhållits eller den skada som orsakats genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas, gärningsmannens samarbete med den behöriga tillsynsmyndigheten för att utreda ärendet och gärningsmannens tidigare försummelser och överträdelse av denna lag eller av bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Vid den samlade bedömningen av beloppet av en påföljdsavgift som påförs av Finansinspektionen ska dessutom beaktas överträdelse och försummelser av de föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av 9 kap. 6 §.

En påföljdsavgift som tillsynsmyndigheten påför en juridisk eller fysisk person får vara antingen högst dubbelt så stor som den vinning som fåtts genom gärningen eller försummelsen, om vinningen kan bestämmas, eller högst en miljon euro, beroende på vilket belopp som är störst.

Påföljdsavgiften betalas till staten.

6 §

Avstående från administrativa påföljder

Tillsynsmyndigheten kan avstå från att påföra ordningsavgift eller från att meddela offentlig varning, om

1) en rapporteringsskyldig enligt 1 eller 2 § i detta kapitel självant har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att ha upptäckt överträdelsen och utan dröjsmål har anmält överträdelsen till tillsynsmyndigheten,

2) överträdelsen kan anses vara obetydligt, eller

3) det annars måste anses vara uppenbart oskäligt att påföra en ordningsavgift eller meddela en offentlig varning.

Ordningsavgift eller påföljdsavgift kan inte påföras en person som misstänks för samma gärning i samband med en förundersökning eller en åtalsprövning eller i ett brottmål som är anhängigt vid domstol. Ordningsavgift eller påföljdsavgift kan inte heller påföras den som har dömts för samma gärning genom en lagakraftvunnen dom.

Tillsynsmyndigheten kan avstå från att påföra en juridisk eller fysisk person påföljdsavgift eller skjuta upp påförandet, om myndigheten vidtar någon annan sådan tillsynsåtgärd som föreskrivs i lag.

7 §

Preskription av rätten att påföra administrativa påföljder

Tillsynsmyndigheten får inte påföra ordningsavgift eller meddela offentlig varning och regionförvaltningsverket får inte med anledning av en framställning av advokatföreningen påföra ordningsavgift eller meddela offentlig varning, om beslutet inte har fattats inom fem år från den dag då överträdelsen eller försummelsen skedde eller, i fråga om en fortsatt överträdelse eller försummelse, inom fem år från den dag då överträdelsen eller försummelsen upphörde.

Tillsynsmyndigheten får inte påföra påföljdsavgift och regionförvaltningsverket får inte med anledning av en framställning av advokatföreningen påföra påföljdsavgift, om beslutet inte har fattats inom tio år från den dag då överträdelsen eller försummelsen skedde eller, i fråga om en fortsatt överträdelse eller försummelse, inom fem år från den dag då överträdelsen eller försummelsen upphörde.

8 §

Offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut

Tillsynsmyndigheten ska offentliggöra beslut om ordningsavgifter, offentliga varningar eller påföljdsavgifter omedelbart efter det att den person som beslutet avser har underrättats om saken. Av offentliggörandet ska framgå huruvida beslutet att meddela påföljden har vunnit laga kraft, överträdelsens art och typ samt den för överträdelsen ansvariga personens identitet. Om besvärsmyndigheten upphäver beslutet helt eller delvis ska tillsynsmyndigheten offentliggöra besvärsmyndighetens beslut på samma sätt som meddelandet av påföljden har offentliggjorts. Information om en påföljd ska finnas tillgänglig på tillsynsmyndighetens webbplats i fem år.

Om det är oskäligt att offentliggöra namnet på en fysisk eller juridisk person som ålagts en påföljd eller om offentliggörandet av påföljden skulle äventyra finansmarknadens stabilitet eller en pågående myndighetsundersökning, får tillsynsmyndigheten

1) skjuta upp offentliggörandet av ett påföljdsbeslut tills det inte längre finns grunder för att låta bli att offentliggöra beslutet,

2) offentliggöra påföljdsbeslutet utan att ange namnet på den som påförts påföljden,

3) låta bli att offentliggöra påföljdsbeslutet, om de åtgärder som anges i 1 och 2 punkten inte är tillräckliga för att säkerställa att finansmarknadens stabilitet inte äventyras.

Om tillsynsmyndigheten offentliggör ett påföljdsbeslut utan att ange namnet på den som påförts påföljden, kan den samtidigt besluta att offentliggöra namnet senare efter en skälig tid, om grunderna för att inte offentliggöra namnet upphör under den tiden.

Det som i denna paragraf föreskrivs om att offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter ska på motsvarande sätt tillämpas på beslut som avses i 7 kap. 4–7 §. Tillsynsmyndigheten får dock låta bli att offentliggöra ett beslut om det inte skulle vara skäligt att offentliggöra beslutet på grund av att den åtgärd som beslutet avser är obetydlig.

Regionförvaltningsverket ska också offentliggöra sina beslut om ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter som det meddelat på framställning av advokatföreningen. Den information som offentliggörs får inte innehålla uppgifter om en advokats klienter eller andra uppgifter som de facto avslöjar en klients identitet.

9 §

Verkställighet av ordningsavgifter och påföljdsavgifter

Rättsregistercentralen sköter verkställigheten av ordningsavgifter och påföljdsavgifter.

Ordningsavgifter och påföljdsavgifter som påförts med stöd av denna lag verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter.

10 §

Framställning från advokatföreningen till regionförvaltningsverket om meddelande av administrativa påföljder

Ärenden som gäller att påföra en i 1 kap. 2 § 1 mom. 12 punkten avsedd advokat och dennes biträde ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift inleds vid regionför-

valtningsverket på framställning av advokatföreningen. Advokatföreningen ska medan undersökning pågår samarbeta med regionförvaltningsverket innan en framställning görs.

Advokatföreningens framställning om påförande av ordningsavgift, offentlig varning eller påföljdsavgift ska vara skriftlig. Av framställningen ska framgå

- 1) den persons namn, hemort och adress som yrkandet avser,
- 2) yrkandet och dess grunder, och
- 3) de fakta och handlingar som advokatföreningen åberopar.

Advokatföreningen ska trots sekretessbestämmelserna på begäran av regionförvaltningsverket ge verket ytterligare information som är nödvändig för att avgöra ärendet.

Regionförvaltningsverket ska iaktta sekretessplikten enligt 22 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet när det behandlar uppgifter som omfattas av tystnadsplikten enligt lagen om advokater.

11 §

Rapportering till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder för kreditinstitut och finansiella institut

Finansinspektionen ska till den berörda europeiska tillsynsmyndigheten ge in

1) information om påförda och offentliggjorda påföljder enligt detta kapitel för kreditinstitut och finansiella institut, samtidigt som påföljden offentliggörs, och information om eventuellt ändringssökande och resultatet av detta,

2) årligen sammanställda uppgifter om de påföljder som enligt detta kapitel varje år påförts kreditinstitut och finansiella institut.

Det som i 1 mom. föreskrivs om påföljder tillämpas också på beslut enligt 7 kap. 4–7 §.

Regionförvaltningsverket ska ge Finansinspektionen information enligt 1 och 2 mom. om företag som tillhandahåller finansiella tjänster. Finansinspektionen ska vidarebefordra informationen till den europeiska tillsynsmyndigheten.

9 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Utbildning och skydd för anställda samt anvisningar

Genom att se till att de anställda får utbildning ska en rapporteringsskyldig säkerställa att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas. Den rapporteringsskyldiga ska utse en person som ansvarar för den interna kontrollen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, om det är motiverat med tanke på den rapporteringsskyldigas storlek och art. Om den rapporteringsskyldiga hör till en koncern eller en annan finansiell sammanslutning ska den dessutom iaktta koncernens eller sammanslutningens interna förfaranden och anvisningar för att säkerställa att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

En rapporteringsskyldig ska vidta åtgärder för att skydda de anställda som lämnar rapporter enligt 4 kap. 1 §.

En rapporteringsskyldig ska dessutom ha för sin verksamhet lämpliga anvisningar om förfaranden för kundkontroll och, i anslutning till förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism, om inhämtande av uppgifter om kunderna, fortlöpande övervakning och utredningsskyldighet samt fullgörande av rapporteringsskyldigheten.

2 §

Rapporteringskyldigas filialer och andra bolag

De rapporteringskyldiga ska också i sina filialer i andra än EES-stater fullgöra sina i denna lag föreskrivna skyldigheter att utföra kundkontroll.

De rapporteringskyldiga ska se till att skyldigheterna enligt denna lag fullgörs också i sådana dotterföretag i andra än EES-stater där den rapporteringskyldiga innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktierna eller andelarna i bolaget medför.

Om lagstiftningen i den andra staten inte tillåter att de förfaranden för kundkontroll som anges i denna lag iakttas, ska den rapporteringskyldiga anmäla detta till tillsynsmyndigheten och advokatföreningen.

3 §

Samarbete och informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheterna och advokatföreningen

Tillsynsmyndigheter och advokatföreningen ska samarbeta för att förhindra och avslöja penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tillsynsmyndigheter och advokatföreningen ska, trots vad som någon annanstans i lag föreskrivs om sekretess, utan dröjsmål utbyta information som de innehar och som är nödvändig för att förhindra och avslöja penningtvätt och finansiering av terrorism.

4 §

Överklagande

Tillsynsmyndighetens beslut får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf eller någon annanstans i lag. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Tillsynsmyndigheten har rätt att genom besvär överklaga förvaltningsdomstolens beslut som innebär att domstolen har ändrat eller upphävt den behöriga tillsynsmyndighetens beslut. Förvaltningsdomstolen ska när den behandlar ett besvärssärendet ge advokatföreningen tillfälle att bli hörd med anledning av besvären och att vid behov lägga fram bevisning och annan utredning i de fall då ärendet gäller en rapporteringskyldig vars verksamhet övervakas av advokatföreningen enligt 7 kap. 1 § 2 mom.

Tillsynsmyndighetens beslut ska iakttas trots att det överklagas, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat eller om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

5 §

Vissa myndigheters allmänna omsorgsplikt

Tull-, gränsbevaknings-, skatte- och utskökningsmyndigheterna samt konkursombudsmannen ska i sin verksamhet se till att uppmärksamhet riktas på förhindrande och avslöjande av penningtvätt och finansiering av terrorism och på att tvivelaktiga transaktioner och misstänkt finansiering av terrorism som uppdagas i samband med att de sköter sina uppgifter anmäls till centralen för utredning av penningtvätt.

I fråga om tull- och gränsbevakningsmyndigheternas uppgifter i egenskap av förundersökningsmyndigheter föreskrivs särskilt.

6 §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Tillsynsmyndigheterna får meddela närmare föreskrifter om de riskfaktorer enligt 3 kap. 1 § 2 mom. som de rapporteringsskyldiga ska beakta, om de förenklade åtgärder enligt 3 kap. 8 § som anknyter till en lägre risk än vanligt för penningtvätt och finansiering av terrorism och om de skärpta åtgärder enligt 3 kap. 10 § som anknyter till en högre risk än vanligt för penningtvätt och finansiering av terrorism.

7 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 3 juli 2017.

Lagens 5 kap. träder dock i kraft först den 1 juli 2019.

Lagens 6 kap. 2 och 3 § träder dock i kraft först den 1 januari 2019.

Genom denna lag upphävs lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008).

8 §

Övergångsbestämmelser

Den rapporteringsskyldigas riskbedömning enligt 2 kap. 3 § ska vara klar före den 31 december 2017.

Det på riskbaserad bedömning grundade förfarandet enligt 3 kap. 13 § ska vara klart före den 31 december 2017.

Den som när denna lag träder i kraft är införd i registret över företagstjänster eller i valutaväxlingsregistret ska inom sex månader efter det att lagen har trätt i kraft göra en ansökan enligt 5 kap. 3 § om införande i registret för övervakning av penningtvätt.

Vad som i 3 kap. 2 § 2 mom. föreskrivs om kundidentifiering och identitetskontroll i samband med sammanhängande betalningar i penningspelsverksamhet tillämpas från och med den 1 januari 2018 på i 14 § 1 mom. i lotterilagen avsedd verksamhet som gäller penningsspel som förmedlas elektroniskt.

De bestämmelser om straffansvar i den genom denna lag upphävda lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism som gällde när denna lag träder i kraft ska tillämpas på de brott och förseelser som inträffat före ikraftträdandet. Om den nya lagen leder till ett lindrigare slutresultat, ska detta beaktas när straffet bestäms.

Helsingfors den 28 juni 2017

Republikens President

Sauli Niinistö

Inrikesminister Paula Risikko